

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

13 Ιουλίου 2026

ΤΕΥΧΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

Αρ. Φύλλου 4278

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Αριθμ. Φ.454/22/357424/Σ.5857

Ρύθμιση Ειδικότερων Θεμάτων περί Μακρών Αναρρωτικών Αδειών και Ζητημάτων Προσφυγών κατά των Γνωματεύσεων των Υγειονομικών Επιτροπών.

Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΑΣ

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις:

α) Του άρθρου 110 του ν. 5265/2026 «Χάρτης Μετάβασης των Ενόπλων Δυνάμεων στη Νέα Εποχή (Σταδιοδρομία και εξέλιξη Αξιωματικών, Υπαξιωματικών και Επαγγελματιών Οπλιτών των Ενόπλων Δυνάμεων, μισθολογικές ρυθμίσεις για το στρατιωτικό προσωπικό των Ενόπλων Δυνάμεων, αναδιοργάνωση ακαδημαϊκής εκπαίδευσης των Ενόπλων Δυνάμεων, στρατολογία των Ελλήνων, εθελοντική στράτευση γυναικών και άλλες διατάξεις)» (Α' 3).

β) Του άρθρου 90 του Κώδικα νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα κυβερνητικά όργανα (π.δ. 63/2005, (Α' 98) και διατηρήθηκε σε ισχύ με την περ. 22 του άρθρου 119 του ν. 4622/2019 (Α' 133).

γ) Της υπ' αρ. 352147/18-3-2025 κοινής απόφασης του Πρωθυπουργού και του Υπουργού Εθνικής Άμυνας «Ανάθεση αρμοδιοτήτων στον Υφυπουργό Εθνικής Άμυνας, Αθανάσιο Δαβάκη» (Β' 1313).

2. Την από 29 Απρ 26 πρόταση του Αρχηγού του Γενικού Επιτελείου Εθνικής Άμυνας.

3. Την υπ' αρ. 213/2026 εισηγητική έκθεση του Προϊσταμένου των οικονομικών υπηρεσιών του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας, από την οποία προκύπτει ότι από τις διατάξεις της παρούσας δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού.

4. Το γεγονός ότι οι διατάξεις της παρούσας δεν αφορούν σε διοικητική διαδικασία για την οποία υπάρχει υποχρέωση καταχώρισης στο Εθνικό Μητρώο Διοικητικών Διαδικασιών (ΕΜΔΔ-ΜΙΤΟΣ), αποφασίζουμε:

Άρθρο 1

Πεδίο εφαρμογής και ορισμοί

1. Η παρούσα εφαρμόζεται στους μόνιμους εν ενεργεία αξιωματικούς και μόνιμους εν ενεργεία υπαξιωματικούς, όπως ορίζονται στα άρθρα 94 και 95 του ν. 5265/2026 (Α' 3).

2. Για την εφαρμογή των διατάξεων της παρούσας:

α) Ανώτατες υγειονομικές επιτροπές είναι αυτές που καθορίζονται κατά κλάδο των Ενόπλων Δυνάμεων στο άρθρο 6 του ν.δ. 1327/1973 (Α' 16).

β) Αναθεωρητικές υγειονομικές επιτροπές είναι αυτές που καθορίζονται κατά κλάδο των Ενόπλων Δυνάμεων στο άρθρο 13 του ν.δ. 1327/1973.

γ) Ως ανωτέρα βία χαρακτηρίζεται κάθε τυχαίο, απρόβλεπτο ή αναπότρεπτο γεγονός, αντικειμενικό ή προσωπικό, το οποίο, παρά την επίδειξη επιμέλειας και σύνεσης, δεν μπορεί να ανατραπεί ή να αποφευχθεί.

Άρθρο 2

Παραπομπή στην ανώτατη υγειονομική επιτροπή

1. Μόνιμος εν ενεργεία αξιωματικός ή υπαξιωματικός, ο οποίος νοσηλεύεται:

α) Σε στρατιωτικό νοσοκομείο και κατά το πέρας της νοσηλείας του υπάρχει ένδειξη, βάσει σχετικής γνωμάτευσης του διευθυντή του νοσοκομείου, για τη χορήγηση μακράς αναρρωτικής άδειας, ή

β) Σε δημόσιο νοσοκομείο, νοσηλευτικό ίδρυμα νομικού προσώπου ιδιωτικού δικαίου, κοινωφελούς και μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα ή ιδιωτική κλινική, και μετά το πέρας της νοσηλείας του προκύπτει από τη γνωμάτευση ότι ο χρόνος ίασης προβλέπεται να διαρκέσει τουλάχιστον τρεις (3) μήνες,

παραπέμπεται με διαταγή του Αρχηγού του οικείου Γενικού Επιτελείου (ΓΕ), ή του εξουσιοδοτημένου προς τούτο οργάνου, στην αρμόδια ανώτατη υγειονομική επιτροπή.

2. Η διαταγή της παραπομπής συνοδεύεται από το σύνολο της σχετικής για τον πάσχοντα αλληλογραφίας, η οποία περιλαμβάνει υποχρεωτικά γνωμάτευση του φορέα νοσηλείας από την οποία προκύπτει η δυνατότητα ίασης ή μη και ο εκτιμώμενος χρόνος ίασης.

3. Ειδικά στην περίπτωση της περ. β) της παρ. 1, ο ενδιαφερόμενος, εξερχόμενος από τις προαναφερόμενες υγειονομικές δομές, συντάσσει αναφορά στη στρατιωτική αρχή στην οποία ανήκει επισυνάπτοντας γνωμάτευση του φορέα νοσηλείας του και κάθε σχετικό δικαιολογητικό και υποβάλλονται ιεραρχικά στο οικείο ΓΕ.

4. Μετά την εξέταση του ενδιαφερόμενου, η αρμόδια ανώτατη υγειονομική επιτροπή, εφόσον κρίνει ότι η πάθηση δεν προβλέπεται να ιαθεί πριν την παρέλευση τριών (3) μηνών, υποβάλλει γνωμάτευση με πρόταση για την απαιτούμενη διάρκεια πρώτης μακράς αναρρωτικής άδειας στο οικείο ΓΕ, προκειμένου να εκδοθεί από τον Αρχηγό η σχετική διαπιστωτική πράξη.

5. Για όσους παραπέμπονται στην αρμόδια ανώτατη υγειονομική επιτροπή, σύμφωνα με την παρ. 7 του άρθρου 103 του ν. 5265/2026, τηρείται η ακόλουθη διαδικασία:

α) Ο διοικητής της στρατιωτικής αρχής στην οποία ανήκει ο παραπεμπόμενος ή, εάν πρόκειται για νοσηλεύόμενο σε στρατιωτικό νοσοκομείο, ο διευθυντής του, υποβάλλει ιεραρχικά στο οικείο ΓΕ αναφορά με συνημμένα σχετικά δικαιολογητικά.

β) Το οικείο ΓΕ εκδίδει διαταγή του Αρχηγού για την παραπομπή, η οποία διαβιβάζεται στην αρμόδια υγειονομική επιτροπή, συνοδευόμενη από το σύνολο της σχετικής για τον πάσχοντα αλληλογραφίας.

γ) Η αρμόδια υγειονομική επιτροπή, μετά την εξέταση του παραπεμπόμενου, εκδίδει γνωμάτευση για την κατάσταση της υγείας του και τη θέση του σε μακρά αναρρωτική άδεια.

6. Η αλληλογραφία της περ. α) της παρ. 5, που υποβάλλεται στο οικείο ΓΕ, περιλαμβάνει:

α) Την αναφορά, όπου αναγράφονται η ημερομηνία κατά την οποία το εν λόγω στέλεχος άρχισε να απέχει από τα καθήκοντά του λόγω νοσηλείας, θεραπείας ή συνήθους αναρρωτικής άδειας, τα συγκεκριμένα χρονικά διαστήματα της αποχής, καθώς κι εάν εξακολουθεί να μην μπορεί να ασκήσει τα καθήκοντά του ή εάν εξακολουθεί να νοσηλεύεται και

β) Ιατρική γνωμάτευση του διευθυντή του στρατιωτικού νοσοκομείου ή γνωμάτευση του θεράποντος ιατρού του δημόσιου νοσοκομείου, του νοσηλευτικού ιδρύματος νομικού προσώπου ιδιωτικού δικαίου, κοινωφελούς και μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα ή της ιδιωτικής κλινικής, καθώς και κάθε άλλο σχετικό δικαιολογητικό, από το οποίο να προκύπτει η φύση του νοσήματος, η δυνατότητα ίασής του ή μη και σε καταφατική περίπτωση η εκτιμώμενη διάρκεια ίασης.

7. Η κρίση των παθήσεων, νοσημάτων και τραυμάτων γίνεται σύμφωνα με τα καθοριζόμενα στη Φ. 700/6/753703/Σ.182/19-2-2026 (Β' 1109) απόφαση του Υφυπουργού Εθνικής Άμυνας.

Άρθρο 3

Λήξη μακράς αναρρωτικής άδειας

1. Εντός πέντε (5) ημερών από τη λήξη της μακράς αναρρωτικής άδειας η αρμόδια ανώτατη υγειονομική επιτροπή εξετάζει τον παραπεμπόμενο και εκδίδει γνωμάτευση, ως εξής:

α) Εάν κρίνει ότι η πάθηση ιάθηκε και ο παραπεμφθείς είναι πλέον ικανός για την ενεργό υπηρεσία, αυτός επανέρχεται στα καθήκοντά του.

β) Εάν κρίνει ότι λόγω της πάθησης ο παραπεμφθείς είναι ανίκανος για την ενεργό υπηρεσία και μπορεί να τεθεί σε ειδική κατάσταση, εφαρμόζεται η παρ. 8 του άρθρου 101 του ν. 5265/2026.

γ) Εάν κρίνει ότι λόγω της πάθησης παραπεμφθείς είναι ανίκανος για την ενεργό υπηρεσία και δεν μπορεί να τεθεί σε ειδική κατάσταση, αποστρατεύεται, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην περ. α) της παρ. 1 του άρθρου 104 του ν. 5265/2026.

δ) Εάν κρίνει ότι απαιτείται η χορήγηση δεύτερης ή τρίτης μακράς αναρρωτικής άδειας, ακολουθείται εκ νέου η διαδικασία της παρ. 4 του άρθρου 2, τηρουμένων των προβλεπόμενων ορίων διάρκειας της παρ. 2 του άρθρου 103 του ν. 5265/2026. Για τη χορήγηση τρίτης μακράς αναρρωτικής άδειας, η αρμόδια ανώτατη υγειονομική επιτροπή αιτιολογεί ειδικά στη γνωμάτευσή της την ιδιαίτερα βαριά μορφή της πάθησης, καθώς και την πιθανότητα ίασής της.

2. Εντός πέντε (5) ημερών μετά τη λήξη της τρίτης μακράς αναρρωτικής, με την οποία εξαντλείται το ανώτατο χρονικό όριο χορήγησης μακράς αναρρωτικής άδειας, η αρμόδια ανώτατη υγειονομική επιτροπή εξετάζει τον παραπεμπόμενο και εκδίδει γνωμάτευση σύμφωνα με τις περ. α) έως γ) της παρ. 1.

3. Από τη λήξη της μακράς αναρρωτικής άδειας μέχρι και την έκδοση γνωμάτευσης της αρμόδιας ανώτατης υγειονομικής επιτροπής, ο παραπεμφθείς εξακολουθεί να υπάγεται διοικητικά στον Ανώτερο Διοικητή Φρουράς του τόπου διαμονής του.

Άρθρο 4

Γνωματεύσεις και διαδικασία προσφυγών

1. Η ανώτατη υγειονομική επιτροπή υποχρεούται να εκδώσει αιτιολογημένη γνωμάτευση για τη χορήγηση ή μη μακράς αναρρωτικής άδειας εντός δέκα (10) εργάσιμων ημερών από την εξέταση του παραπεμπόμενου ή την υποβολή του συνόλου των σχετικών ή συμπληρωματικών δικαιολογητικών και να κοινοποιήσει αμελλητί αντίγραφο της στον ενδιαφερόμενο. Με την κοινοποίηση ο ενδιαφερόμενος ενημερώνεται, παράλληλα, για το δικαίωμα άσκησης ενδικοφανούς προσφυγής.

2. Ο παραπεμπόμενος έχει δικαίωμα άσκησης ενδικοφανούς προσφυγής κατά της γνωμάτευσης της ανώτατης υγειονομικής επιτροπής εντός δέκα (10) ημερών από την κοινοποίηση σε αυτόν του αντιγράφου της γνωμάτευσης. Δικαίωμα άσκησης ενδικοφανούς προσφυγής έχει και ο Αρχηγός του οικείου ΓΕ εντός είκοσι (20) ημερών από την κοινοποίηση της γνωμάτευσης στο ΓΕ.

3. Η προσφυγή που ασκείται κατά της γνωμάτευσης εξετάζεται από την αναθεωρητική υγειονομική επιτροπή του οικείου Κλάδου των Ενόπλων Δυνάμεων, εντός τριάντα (30) ημερών από την ημερομηνία άσκησής της.

4. Η παραπομπή του ενδιαφερόμενου στην αρμόδια αναθεωρητική επιτροπή γίνεται με διαταγή του Αρχηγού του οικείου ΓΕ, κατόπιν υποβολής της συναφούς αλληλογραφίας από τη στρατιωτική αρχή που αυτός υπάγεται.

5. Οι γνωματεύσεις των αναθεωρητικών υγειονομικών επιτροπών, καθώς και των ανώτατων υγειονομικών επιτροπών μετά την παρέλευση άπρακτης της προθεσμίας άσκησης ενδικοφανούς προσφυγής, καθίστανται οριστικές και ο Αρχηγός του οικείου ΓΕ, υποχρεούται, σε περίπτωση χορήγησης μακράς αναρρωτικής άδειας, να εκδώσει διαπιστωτική πράξη θέσης σε κατάσταση μακράς αναρρωτικής άδειας.

Άρθρο 5

Μη παρουσίαση στην ανώτατη υγειονομική επιτροπή

1. Όσοι παραπέμπονται στην αρμόδια ανώτατη ή αναθεωρητική υγειονομική επιτροπή με διαταγή του Αρχηγού του οικείου ΓΕ οφείλουν, εντός είκοσι (20) ημερών από την κοινοποίηση της σχετικής διαταγής, να παρουσιαστούν σε αυτή ή να υποβάλλουν αίτηση για εξ αποστάσεως εξέταση ή εξέταση με ψηφιακά μέσα σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 2 του ν.δ. 1327/1973.

2. Οι παραπεμπόμενοι που δεν παρουσιάζονται εμπρόθεσμα στην ανώτατη ή αναθεωρητική υγειονομική επιτροπή, με την επιφύλαξη της παρ. 3, υπέχουν τις πειθαρχικές κυρώσεις, βάσει των διατάξεων του π.δ. 48/2022 (Α' 120).

3. Η αδυναμία εμπρόθεσμης παρουσίασης του παραπεμπόμενου ενώπιον της αρμόδιας ανώτατης υγειονομικής επιτροπής γίνεται αποδεκτή μόνο σε περιπτώσεις απόλυτης αδυναμίας μετακίνησης στην έδρα της επιτροπής για λόγους υγείας, διαμονής στο εξωτερικό ή ανωτέρας βίας. Ειδικότερα:

α) Σε περίπτωση απόλυτης αδυναμίας μετακίνησης για λόγους υγείας, που βεβαιώνεται εγγράφως από τον εκάστοτε θεράποντα ιατρό, η αρμόδια ανώτατη υγειονομική επιτροπή δύναται να διενεργεί κατ' οίκον επίσκεψη ή να εξετάζει τον παραπεμπόμενο εξ αποστάσεως ή ψηφιακά, με τη χρήση κάθε πρόσφορου μέσου, κατόπιν σχετικής αίτησής του.

β) Σε περίπτωση διαμονής του παραπεμπόμενου στο εξωτερικό, η αδυναμία εμπρόθεσμης παρουσίασης βεβαιώνεται με έκθεση της οικείας ειδικής στρατολογικής επιτροπής, σύμφωνα με τη διαδικασία της παρ. 4 του άρθρου 4 του ν.δ. 1327/1973 (Α' 16), και η κατάσταση της υγείας του εγγράφως από τον εκάστοτε θεράποντα ιατρό. Τα ανωτέρω δικαιολογητικά διαβιβάζονται αρμοδίως στην οικεία ανώτατη υγειονομική επιτροπή.

γ) Οι λόγοι ανωτέρας βίας που επικαλείται ο παραπεμπόμενος υπόκεινται στην ελεύθερη κρίση της αρμόδιας ανώτατης υγειονομικής επιτροπής, βάσει των υποβαλλόμενων δικαιολογητικών.

4. Στις ανωτέρω β) και γ) περιπτώσεις, η επιτροπή διαμορφώνει γνώμη και εκδίδει γνωμάτευση, βάσει της βεβαίωσης του εκάστοτε θεράποντος ιατρού και των λοιπών στοιχείων που της έχουν υποβληθεί, τη συμπλήρωση των οποίων μπορεί να ζητήσει, εφόσον κρίνει ότι αυτά είναι ανεπαρκή. Επιπλέον, η επιτροπή δύναται, κατόπιν σχετικής αίτησης του παραπεμπόμενου να τον εξετάσει εξ αποστάσεως ή ψηφιακά, εφόσον οι συνθήκες δεν επιβάλλουν την αυτοπρόσωπη παρουσία του.

5. Στις ανωτέρω α) και γ) περιπτώσεις, εάν δεν διαπιστώνεται απόλυτη αδυναμία μετακίνησης, η οικεία ανώτατη υγειονομική επιτροπή εκδίδει αιτιολογημένη γνώμатеυση, όπου επισημαίνεται ρητά η υποχρέωση αυτοπρόσωπης παρουσίας, η σχετική προθεσμία και οι συνέπειες της μη προσέλευσης.

6. Εάν η αρμόδια ανώτατη υγειονομική επιτροπή κρίνει ότι δεν μπορεί να διαμορφώσει σαφή γνώμη, εφαρμόζεται η παρ. 3 του άρθρου 15 του ν.δ. 1327/1973.

Άρθρο 6

Επιμέρους θέματα μακρών αναρρωτικών αδειών

1. Σε περίπτωση που σε στέλεχος, το οποίο τελεί σε μακρά αναρρωτική άδεια, επιβληθεί η καταστατική ποινή της πρόσκαιρης παύσης ή της προσωρινής απόλυσης, των άρθρων 19 και 20 του π.δ. 48/2022, ή τεθεί σε διαθεσιμότητα, σύμφωνα με το άρθρο 102 του ν. 5265/2026, η άδειά του αναστέλλεται και ο χρόνος της ποινής του ή της θέσης του σε διαθεσιμότητα δεν προσμετράται στη διάρκεια αυτής.

2. Μετά την λήξη της καταστατικής ποινής ή της διαθεσιμότητας, το στέλεχος επανέρχεται αυτεπαγγέλτως στην κατάσταση της μακράς αναρρωτικής άδειας.

3. Μετά τη λήξη του υπολειπόμενου χρόνου μακράς αναρρωτικής άδειας, το στέλεχος παραπέμπεται στην αρμόδια ανώτατη υγειονομική επιτροπή σύμφωνα με τα διαλαμβανόμενα στο άρθρο 3.

Άρθρο 7

Έναρξη Ισχύος

Η ισχύς της παρούσας απόφασης αρχίζει από τη δημοσίευσή της στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 18 Ιουνίου 2026

Ο Υφυπουργός

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΔΑΒΑΚΗΣ

